

---

etnisch-culturele diversiteit in het jeugdwerk

enkele goede praktijkvoorbeelden

OOST-VLAAMS DIVERSITEITSCENTRUM VZW

odice

1.	voorwoord	5
2.	goede praktijkvoorbeelden	6
2.1.	vrijtijdsbesteding	6
2.2.	spelenderwijs Nederlands leren	12
2.3.	wegwerken van drempels binnen het jeugdwerk	16
2.4.	opleiding tot jeugdwerker of monitor	18
2.5.	deelname aan bestuursraden	20
2.6.	sociale cohesie in de buurt	22

1. voorwoord

Een gekleurde jeugd is geen uitzondering meer binnen de Vlaamse gemeenten. Kinderen van vluchtelingen, tweede of derde generatie kinderen van arbeidsmigranten of Oost-Europese tieners verblijven in zo goed als alle gemeenten.

Sommige van deze jongeren participeren actief in het jeugdwerk. Ze zijn lid van een lokale jeugdbeweging en een aantal van hen wordt monitor. Het merendeel echter vindt geen aansluiting bij het jeugdwerk. Zij zoeken zelf een tijdverdrijf, of 'hangen rond' op speelpleintjes. Op zich verschillen zij hierin niet van de Vlaamse jongeren.

Het is niet altijd even eenvoudig om voor de niet-georganiseerde diverse jeugd een kwalitatief vrijetijdsaanbod te voorzien. **ODiCe**, het **Oost-Vlaams Diversiteitscentrum**, bundelt daarom enkele goede praktijken om het jeugdwerk te inspireren.

De praktijkvoorbeelden geven onder andere een zicht op mogelijke acties om jongeren met zeer diverse achtergronden actief te betrekken in het jeugdwerk. Dit kan door het toegankelijker maken van het bestaande jeugdwerk of door het creëren van een specifiek aanbod. Er wordt eveneens stil gestaan bij enkele activiteiten waarin het speels aanleren van de Nederlandse taal centraal staat.

Hiernaast staan er in deze bundel ook praktijkvoorbeelden die aangeven hoe deze jongeren succesvol kunnen doorgroeien naar een leidinggevende functie, of hoe u hen kan betrekken in de adviesraden.

Voor de opmaak van dit overzicht maakt ODiCe gebruik van talloze voorbeelden uit de toolbox van het Vlaams Minderhedencentrum (www.vmc.be/toolbox), de goede praktijken van het Steunpunt Jeugd, de goede praktijken van www.interculturaliseren.be, de tips interculturaliseren van het Provinciaal Integratiecentrum Vlaams-Brabant en goede praktijken die ODiCe zelf verzamelde uit de provincie Oost-Vlaanderen.

Heeft u verdere vragen over de goede praktijken, over subsidiekanalen of over ondersteunende organisaties die u verder kunnen helpen met het 'kleuren' van uw jeugdwerk, aarzel dan niet om ons te contacteren.

Veel succes!

Stijn De Reu
medewerker Integratiebeleid
t 09 26766 45
e stijn.dereu@odice.be
<http://www.odice.be>

2. goede praktijkvoorbeelden

2.1. vrijetijdsbesteding

PRETCAMIONETTE - TEMSE

Wat is het?	De pretcamionette – het mobiele speelplein van Temse – brengt kinderen tijdens schoolvakanties in contact met de werking van speelpleinen en jeugdverenigingen.
Wanneer kun je het gebruiken?	Met de pretcamionette wil de gemeente: <ul style="list-style-type: none"> • het jeugdwerk bekend maken bij allochtone jongeren; • het gebruik van het Nederlands tijdens de vakantiemaanden stimuleren; • het samenspel tussen kinderen met verschillende culturele achtergronden (binnen een wijk) stimuleren.
Hoe werkt het?	De pretcamionette zit vol spelmateriaal. Ze stopt op vijftien plaatsen in Temse waar veel kinderen bij elkaar komen, in de sociale woonwijken en in het centrum. Als de pretcamionette ergens halt houdt, kunnen kinderen van 6 tot 12 jaar gedurende twee uur gratis deelnemen aan diverse activiteiten. Ze maken kennis met spelvormen en worden geïnformeerd over activiteiten van de jeugddienst, de kinderopvang en de jeugdverenigingen.
Wat levert het op?	Honderden kinderen worden met de pretcamionette bereikt.
Waar vind je meer info?	Integratiedienst, AC de Zaat, Frans Boelplein 1, 9140 Temse, t 03 710 12 28, integratie@temse.be

---

VRIJETIJDSMARKT - OOSTENDE

Wat is het?	Allerlei vrijetijdsorganisaties voor jongeren tonen hun aanbod aan anderstalige minderjarige nieuwkomers en hun ouders.
Wanneer kun je het gebruiken?	De vrijetijdsmarkt is een ideale gelegenheid om informatie op maat van de nieuwkomer te geven over het aanbod van sociaal, cultureel en sportief leven. Daarnaast is zo'n markt ook een ontmoetingsmoment bij uitstek. Het is een gelegenheid om de sociaal-culturele verenigingen en sportverenigingen op een laagdrempelige manier persoonlijk te leren kennen.
Hoe werkt het?	De jongeren worden via de school voorbereid en warm gemaakt voor een bezoek aan de vrijetijdsmarkt. Daarnaast worden ook de ouders via een mailing aangeschreven. De verschillende verenigingen voorzien in hun standje algemene info (brochures, multimedia, enz.), maar ook heel concrete info zoals hoeveel plaatsen er nog zijn in de club.
Wat levert het op?	De anderstalige minderjarige nieuwkomers en hun ouders zijn geïnformeerd over de mogelijkheden van vrijetijdsbesteding. Dit vergroot de kans op een succesvolle toeleiding tot het jeugdwerk.
Waar vind je meer info?	Integratiedienst Oostende, t 059 80 55 00, sylvie.corveleyn@oostende.be

---

EXTRA KINDEREN BEREIKEN MET GRABBELPAS & SWAPPAS - GENT

Wat is het	Grabbel- en Swappas is de vakantiewerking van de Gentse Jeugddienst. De Grabbelpas biedt activiteiten aan voor kinderen van 4 tot 11 jaar. De Swappas voor kinderen en jongeren van 12 tot 17 jaar.
Wanneer kun je het gebruiken	Met deze pas kunnen kinderen en jongeren deelnemen aan alle activiteiten tijdens de vakanties (behalve tijdens de kerstvakantie).
Hoe werkt het	Deze pas biedt een waaier van activiteiten zoals, knutsel-, spel-, kook-, doe-, theater-, dans-, circus- en muziekactiviteiten. Ook uitstappen komen aan bod. De pas kost 3 euro en blijft een volledig jaar geldig. Op vertoon van deze pas kunnen de kinderen deelnemen aan de activiteiten. Men kan vooraf inschrijven of ter plaatse. Een aantal plaatsen per activiteit worden vrijgehouden voor kinderen uit bijzondere jeugdzorg en anderstalige nieuwkomers. Bovendien worden er voor deze doelgroepen aparte inschrijvingen vooraf georganiseerd.
Wat levert het op	Er worden in totaal zo'n 580 Grabbelpassers en een 230 Swappers bereikt. Zij kunnen deelnemen aan de activiteiten tegen democratische prijzen (deze variëren van kosteloos tot 2,5 euro voor een activiteit en max. 12 euro voor een daguitstap). Per leeftijdsgroep kunnen er gemiddeld 20 kinderen aan de activiteit deelnemen. Wegens het succes van de kleuteractiviteiten werd deze groep ontubbeld zodat er meer kleuters kunnen deelnemen.
Waar vind je meer info	Ilse Koolbrant, consulente Jeugddienst Grabbelpas-Swappas, Kammerstraat 10, 9000 Gent, t 09 269 81 39

KUNSTKANS - TEMSE

Wat is het?	Kunstkans was een project dat er voor wilde zorgen dat iedereen de kans kreeg deel te nemen aan het deeltijds kunstonderwijs.
Wanneer kun je het gebruiken?	Door een verminderd inschrijvingsgeld voor jongeren uit kansengroepen te vragen, werden de jongeren nauwer betrokken bij het deeltijds kunstonderwijs.
Hoe werkt het?	Kunstkans werd georganiseerd door de Academie voor Beeldende Kunsten, de Academie voor Muziek, Woord en Dans, onderwijsopbouwwerk en de integratiedienst. Voorwaarden om slechts 10 euro te moeten betalen voor de inschrijving in het kunstonderwijs zijn: jonger zijn dan 18 jaar, in Temse wonen en tot 1 van de groepen hieronder behoren. Kunstkans was er: <ul style="list-style-type: none"> • voor wie verbonden is aan het OCMW; • voor wie thuis geen Nederlands spreekt; • voor wie een aanvraag tot erkenning als vluchteling indiende; • voor kinderen van ouders die minder ontvangen dan de maximale werkloosheidsuitkering.
Wat levert het op?	Het succes was gemengd. Op drie maanden tijd waren er 50 kunstkans-inschrijvingen, waarbij sommige leerlingen les volgden in zowel muziek als bijvoorbeeld beeldende kunsten. Ter vergelijking, het jaar voordien waren er in de beide academies 3 allochtonen ingeschreven, 2 daarvan kwamen echter niet naar de lessen. Toch ondervonden de academies valkuilen in het project. Kinderen waren niet echt ingesteld op dit buitenschools schoollopen en leerkrachten hadden niet voldoende methodieken om de kinderen op te nemen in de groep. Na het aflopen van de subsidie voor dit project, werd het niet verder uitgebouwd.
Waar vind je meer info?	Integratiedienst, AC de Zaat, Frans Boelplein1, 9140 Temse, t 03 710 12 28, integratie@temse.be

DAGJE PLANEET GENT – GENT

Wat is het?	Dagje Planeet Gent is een (half)jaarlijkse terugkerende dag waarop alle nieuwkomers van het Gentse secundaire onthaalonderwijs op een ervaringsgerichte manier kennismaken met allerlei vormen van vrijetijdsbesteding.
Wanneer kun je het gebruiken?	Deze trefdag is het ideale moment om nieuwkomers kennis te laten maken met verschillende soorten vrijetijdsbesteding en relevante locaties. Het is ook het geschikte forum om onderwijs, jeugdwerk en onthaalonderwijs elkaar op een ongedwongen manier te laten ontmoeten. De trefdag wordt ook gebruikt om minderjarige nieuwkomers toe te leiden naar het vrijetijdsaanbod.
Hoe werkt het?	Verspreid over verschillende locaties in de stad vinden 16 workshops plaats. Hier kunnen de nieuwkomers op een laagdrempelige en actieve manier ervaren hoe het er aan toe gaat in bijvoorbeeld een jeugdbeweging, een meisjeswerking, een sportclub, een dans- of muziekvereniging. 'Dagje Planeet Gent' is een samenwerking tussen het onthaalbureau Kom-Pas Gent, verschillende gemeentelijke diensten (jeugddienst, sportdienst, de Centrale), alle Gentse Okan-scholen en de socio-culturele verenigingen (vzw Jong, jeugdbewegingen, Habbekrats, Sportnetwerk, Jeugdwerknet, JES)
Wat levert het op?	De nieuwkomers doen kennis en vaardigheden op over vrije tijd in Gent, ze kunnen deelnemen aan de workshops en vergroten hun sociaal netwerk. De deelnemende organisaties wisselen informatie en contacten uit en doen aan netwerking.
Waar vind je meer info?	<ul style="list-style-type: none"> • Onthaalbureau Kom-Pas Gent: t 09 265 78 40, info@kompasgent.be • Jeugddienst Stad Gent: t 09 269 81 10, jeugddienst@gent.be

---

VORMINGSPAKKET AMUSEMENT IN GENT – GENT

Wat is het?	'Amusement in Gent, tijdsbesteding voor nieuwkomers' is een vormingspakket voor jongeren van 12 tot 18 jaar.
Wanneer kun je het gebruiken?	Om nieuwkomers wegwijs te maken in het ruime vrijetijdsaanbod ontwikkelde de Gentse jeugddienst samen met het onthaalbureau Kom-Pas en het netwerk Planeet Gent het speelse vormingspakket 'Amusement in Gent'.
Hoe werkt het?	Het vormingspakket omvat een film, een spel, een brochure en een zoektocht. <ul style="list-style-type: none"> • De jongeren bekijken eerst de film. • Daarna spelen ze het spel in groepsverband in de onthaalklas of jeugdbeweging. Hierdoor ontdekken de nieuwkomers wat ze al kennen, wat ze nog willen leren kennen en hoe het Gentse vrijetijdsaanbod eruit ziet. • De brochure is een informatiebundel voor de spelbegeleider en bevat een selectie van vrijetijdsorganisaties. • De zoektocht nodigt de nieuwkomers uit om op eigen houtje of in groep de stad te verkennen en kennis te maken met de vele zinvolle vrijetijds mogelijkheden die Gent rijk is.
Wat levert het op?	Via dit vormingspakket: <ul style="list-style-type: none"> • ontdekken de jonge nieuwkomers waar ze terecht kunnen met hun vragen; • komen ze alles te weten over de verschillende clubs die er zijn; • maken ze kennis met de hobby's van hun Belgische leeftijdsgenoten. Dankzij het vormingspakket komen de nieuwkomers in contact met andere jongeren en maken ze vrienden. Hierdoor voelen ze zich sneller thuis in hun nieuwe omgeving en integreren ze gemakkelijker.
Waar vind je meer info?	Kom-Pas Gent vzw, t 09 265 78 40, info@kompasgent.be

---

PROJECT DYNAMO - IEPER

Wat is het?	Dit project is een eerste aanzet om jonge nieuwkomers en Ieperlingen te laten kennismaken met elkaar. Onder het mom van culturele activiteiten komen ze met elkaar in contact in een ontspannen sfeer. "Dynamo" staat voor Dynamisch, Nieuw, Activerend, Maatschappij, Oriënterend.
Wanneer kun je het gebruiken?	Heel wat jonge nieuwkomers weten niet hoe ze op een zinvolle manier hun vrije tijd kunnen invullen. Tevens valt het ook op dat relatief weinig nieuwkomers lid zijn van de lokale verenigingen. De bedoeling van dit project is jonge nieuwkomers (12-20 jaar) te laten kennismaken met de vrijetijdsbestedingen en recreatiemogelijkheden in het Ieperse.
Hoe werkt het?	Er is een brochure ontwikkeld waarin er, op een luchtige wijze, een aanbod wordt gegeven van verschillende vrijetijds- en recreatiemogelijkheden aan de hand van getuigenissen, zowel door de Ieperling als de nieuwkomer.
Wat levert het op?	Het project geeft nieuwkomers vlugger de kans om kennis te maken met Belgische jongeren en hun verenigings- en uitgaansleven. Aan de andere kant is het voor de jonge Ieperlingen een kans om kennis te maken met andere culturen. Het bevordert hun tolerantie en gaat discriminatie tegen. Ze leren solidair te zijn en open te staan voor nieuwe culturen.
Waar vind je meer info?	Rik Vandemaele of Leen Ampe, Argos vzw, St.-Niklaasstraat 2, 8900 Ieper, t 057 20 60 84

CIRCUSPROJECT - ANTWERPEN

Wat is het?	Kinderen uit de wijk kunnen deelnemen aan een cursus circustechnieken.
Wanneer kun je het gebruiken?	Dit project wil kinderen vanaf 6 op een zinvolle, leerrijke en leuke manier activeren. Dit gebeurt via het laten kennismaken met circus- en danstechnieken.
Hoe werkt het?	Wekelijks zijn er, op vaste tijdstippen, lesmomenten waar een mix van autochtone en allochtone kinderen aan deelnemen. Tijdens de zomer zijn er ook circuskampen.
Wat levert het op?	Kinderen zijn zinvol bezig en hebben een doel / toekomst voor ogen.
Waar vind je meer info?	KIDS Noord, Everaertsstraat 97-99, 2060 Antwerpen, t 03 231 84 11, info.noord@kidsvzw.be

---

MANKRACHT EN ZONEN - ANTWERPEN

Wat is het?	Mankracht en Zonen was een project van het Antwerpse Minderhedencentrum De Acht en Samenlevingsopbouw Antwerpen. In het project pakt een multiculturele buurt de eigen overlastproblemen aan.
Wanneer kun je het gebruiken?	Aanleiding voor het project was het feit dat sommige allochtone kinderen (8 tot 14 jaar) ernstige overlast veroorzaakten in het Antwerpse district Borgerhout.
Hoe werkt het?	Mankracht en Zonen werkte op vier sporen: <ul style="list-style-type: none"> • Een eerste spoor was het betrekken van de allochtone gemeenschap. Zo probeerde men de gemeenschap te sensibiliseren en te responsabiliseren voor het gedrag van de kinderen. • Een tweede spoor was het werken met de vaders. Men probeerde de vaders te overtuigen van het nut van sportclubs. Men bracht ook een vadergroep samen waarin vaders samen problemen konden bespreken. • Een derde spoor was de geleidelijke toeleiding van kinderen naar de sportclubs.

	<p>Buurtsportactiviteiten leken daarbij een goede opstap.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In een vierde spoor richtte men zich tot sport- en vrijetijdsorganisaties, om met hen na te denken over hoe ze hun drempels konden verlagen.
Wat levert het op?	<p>Mankracht en Zonen geeft een alternatief voor een repressieve aanpak. Het project focust op de onderliggende problemen van kinderen in hun gezinnen. De overlast wordt niet verplaatst of weggemoffeld, maar daadwerkelijk opgelost.</p> <p>In Borgerhout liep het project vijf jaar lang. De resultaten zijn zichtbaar op diverse niveaus: de buurt, de ouders, de kinderen, het vrijetijdsaanbod en het beleid.</p>
Waar vind je meer info?	<p>Het project Mankracht en Zonen is uitgebreid beschreven in een brochure. Je kan ze bestellen op het nummer t 03 270 39 74 of door te mailen naar Katleen Peleman, Antwerps Minderhedencentrum de8, Van Daelstraat 35, 2140 Borgerhout, t 03 270 39 79, www.de8.be</p>

SPORT IN ALLE STRATEN - LOMMEL

Wat is het?	<p>Sport in alle straten is een gezamenlijk project van verschillende Lommelse diensten en voorzieningen.</p>
Wanneer kun je het gebruiken?	<p>Werken aan sociale vaardigheden en groepsdynamiek staat centraal. De jongeren participeren in de organisatie en de planning.</p>
Hoe werkt het?	<p>Vier groepen jongeren in de leeftijdsgroep 11 tot 18 jaar (tienermeisjes en -jongens, adolescenten meisjes en jongens) nemen wekelijks deel aan sportactiviteiten.</p> <p>Elke groep beschikt over een bepaald bedrag waarmee ze een programma voor het werkjaar kunnen samenstellen. De regels worden in groep bepaald. Zo kan een groep beslissen om een heel jaar alleen binnenshuis te sporten om zo voldoende geld over te hebben om op het einde van het jaar een overlevingstocht te doen in de Ardennen.</p>
Wat levert het op?	<ul style="list-style-type: none"> • Jongeren maken kennis met een verscheidenheid aan sporttakken. Naast sporten als zaalvoetbal en badminton maken ze ook kennis met capoeira en karate. De jongeren scherpen ook hun sociale attitudes aan, zoals respectvol omgaan met elkaar, met tegenstanders en met verschillen, omgaan met reglementen, afspraken en strategie. • Er is een doorstroming naar het reguliere sportaanbod. • Ouders zijn betrokken bij de vrijetijdsbesteding van hun kinderen en de doorstroming naar het hoger onderwijs verbetert, door de onderlinge contacten tussen jongeren van allerlei slag. • De ruime deelname van migrantenmeisjes is een positieve evolutie.
Waar vind je meer info?	<p>Integratiedienst Lommel, Stationstraat 21, 3920 Lommel, t 011 53 97 22, integratiedienst.lommel@belqacom.net</p>

PLAY - ANTWERPEN

Wat is het?	<p>Play is een jaarlijkse speel- en ontmoetingsdag voor jeugdbewegingen, jongeren en kinderen uit de buurt.</p> <p>In twee wijken hebben 50 verenigingen de krachten gebundeld om kinderen kennis te laten maken met de verenigingen in hun buurt en de drempel ernaartoe te verlagen.</p>
Wanneer kun je het gebruiken?	<p>Play wil:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tonen dat jeugdverenigingen sterk zijn en dat er een ongelooflijk groot aanbod is; • kinderen en tieners op een laagdrempelige manier laten kennis maken met alles wat er in hun wijk gebeurt voor en door de jeugd;

	<ul style="list-style-type: none"> • met alle kinderen en tieners in de stad een impuls geven aan een buurt die hierom vraagt; • goed samenleven, samenwerken en samen spelen in een buurt stimuleren; • dat iedereen gewoonweg een leuke dag beleeft.
Hoe werkt het?	<p>Play heeft haar wortels in Open Kamp Antwerpen. Open Kamp is een scoutskamp voor alle kinderen en jongeren die eens willen proeven van wat scouting is. Maar intussen zijn er veel meer jeugdverenigingen bij betrokken. Ruim 200 vrijwilligers zorgen voor een erg uitgebreid en divers programma.</p> <p>Ondertussen zijn er reeds drie edities georganiseerd. Play Take One ging op één lokatie door, in Stuivenberg. Play Take Two en Play Take Three gingen door in Stuivenberg en Kielpark.</p> <p>Een Play-dag ziet er als volgt uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tussen 13u en 18u is er randanimatie en worden er hapjes en drankjes voorzien door jongeren en jeugdverenigingen. • om 14u starten de activiteiten. De activiteiten duren twee keer een uur. Er zijn open en gesloten activiteiten, dit wil zeggen kinderen kunnen komen en gaan of schrijven zich vooraf in om een volledig uur mee te doen. • voor en na de activiteiten, tussen 13u en 14u en tussen 16u en 18u worden er swingende muziektredens en randanimatie voorzien.
Wat levert het op?	Via Play maken kinderen en jongeren kennis met alles wat in hun wijk gebeurt voor en door jongeren. Er worden meerdere drempels, die de deelname aan het jeugdwerk in de weg staan, weggewerkt.
Waar vind je meer info?	www.playantwerpen.be

SCOUTSACTIVITEIT IN DE WIJK - LEUVEN

Wat is het?	De scoutsgroep Sint-Maarten Wilsele heeft al enkele jaren een project lopen om de kinderen van de wijk Schorenhof in Wilsele bij hun werking te betrekken. Na een rondvraag bleek immers dat de kinderen van deze wijk de scouts niet kenden maar eventueel wel interesse hadden in een jeugdbeweging.
Wanneer kun je het gebruiken?	Met deze methodiek kan de jeugdwerking open getrokken worden naar moeilijk te bereiken jongeren.
Hoe werkt het?	De scoutsgroep vatte, samen met de jeugddienst van de Stad Leuven en de wijkwerking van Schorenhof, het plan op om minstens 2 maal per jaar tussen de appartementen van Schorenhof een gewone scoutsactiviteit te houden waar de kinderen van Schorenhof zonder verplichtingen bij kunnen aansluiten. De ouders kunnen dan van op hun balkon eventueel volgen wat er gebeurt. De kinderen zijn tevens niet verplicht om heel de middag te blijven. De jeugddienst zorgt voor de ondersteuning. De wijkverantwoordelijke zorgt voor de publiciteit bij de bewoners en de uitleg naar de bewoners toe waarom er ineens een scoutsgroep tussen hun appartementen komt spelen.
Wat levert het op?	Door de jaren heen is het vertrouwen van de bewoners in de scouts langzaam gegroeid en heeft de scoutsgroep een tiental leden uit deze wijk in hun rangen.
Waar vind je meer info?	www.scoutswilsele.be

OPEN KAMP - ANTWERPEN

Wat is het?	Via Open Kamp maken jongeren met verschillende etnisch-culturele achtergrond kennis met de kampformule.
Wanneer kun je het gebruiken?	Open Kamp wil kinderen uit maatschappelijk kwetsbare gezinnen de kans geven om kennis te maken met een jeugdbeweging door mee op kamp te gaan.

Hoe werkt het?	<p>Bosspelen, knutselen, patrouillewerking, samenwerken en zich ook echt een stukje groep voelen, engagement, zichzelf beter leren kennen, enz. zijn stuk voor stuk zaken die op 'open kamp' aan bod komen.</p> <p>Tevens is het belangrijk om de kinderen een leuke en ontspannende week te bezorgen. Veel van de kinderen hebben al heel wat moeilijkheden gezien en meegemaakt en hebben zelden of nooit de kans gekregen om er eventjes tussenuit te muizen.</p>
Wat levert het op?	Het kamp wil de kinderen aanzetten om deel te nemen aan het reguliere jeugdwerk.
Waar vind je meer info?	http://openkampantwerpen.scoutnet.be

2.2. spelenderwijs Nederlands leren

TAALSTAGE EN TOELEIDING NAAR ACADEMIES - SINT-NIKLAAS

Wat is het?	De dienst Samenleving van de stad Sint-Niklaas organiseert tijdens de zomer een taalstage voor allochtone kleutertjes die de overgang maken naar het eerste leerjaar. Gedurende de tweede week van de taalstage wordt er ook een kunststage bij de kunstacademies van Sint-Niklaas gegeven. Deze kunststage staat eveneens open als opvanginitiatief voor kinderen van 6 tot 8 jaar.
Wanneer kun je het gebruiken?	Met deze taalstage leren de kleuters spelenderwijs de Nederlandse taal aan. Via een actieve samenwerking met de kunstacademies worden de kinderen ook in contact gebracht naar de kunstacademies. De kunstacademies nemen hierbij ook initiatieven om de toegankelijkheid van hun aanbod te vergroten.
Hoe werkt het?	<p>Een taalstage die 2 weken in beslag neemt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de kleuters krijgen tijdens de eerste week spelenderwijs een taalstage; • tijdens de tweede week worden er in de namiddagsessies, via allerhande werkwinkels, verschillende disciplines van de academies kenbaar gemaakt aan de kinderen: dansen, woord, muziek en beeldende kunst; • op de laatste dag van de kunststage wordt een oudernamiddag georganiseerd waarbij de ouders hun kinderen aan het werk kunnen zien. Dit alles was bedoeld als toeleiding naar de academies aan het begin van een nieuw schooljaar voor een nieuwe groep kinderen. <p>Momenteel wordt bekeken met beide academies hoe ze verder iets kunnen betekenen voor de OKAN-klas van het secundair onderwijs.</p> <p>De academies hebben reeds een heel palmares aan initiatieven om hun deuren open te zetten voor heel diverse groepen. Zo is reeds jarenlang een leerkracht aangesteld bij de muziekkademie om allochtone kinderen toe te leiden. Dit gebeurt met veel succes over de verschillende jaren heen. Er is een muziekcursus 'saz' waarvoor reeds heel wat jongeren van Turkse afkomst zich inschreven. Er is bovendien het systeem van de kansenpas waarbij mensen met een laag inkomen aan een verminderd tarief kunnen inschrijven. Er zijn tenslotte ook de werkwinkels van de tekenacademie gedurende de schoolvakanties in de verschillende buurtwerkingen.</p>
Wat levert het op?	Kinderen leren de Nederlandse taal aan en vinden sneller de weg naar een aangenaam tijdverdrijf in een kunstacademie. De kunstacademies maken hun aanbod toegankelijker voor allochtone kinderen.
Waar vind je meer info ?	Dienst Samenleving, Joke Maes, Welzijnshuis, Parkstraat 16, 9100 Sint-Niklaas, t 03 760 92 41 (samenleving), samenleving@sint-niklaas.be

TAALBADJE - DENDERLEEUEW

Wat is het?	Het is een project om spelenderwijs Nederlands te leren. Een taalbadje geeft anderstalige kinderen de kans om op een leuke en speelse manier Nederlands te leren en kennis te maken met het rijke verenigingsleven van Denderleeuw. Het is bovendien een goede voorbereiding op het komende schooljaar.
Wanneer kun je het gebruiken?	Omdat taal het uitgangspunt vormt bij integratie, organiseert Denderleeuw tijdens de zomervakantie een project dat vooral in het teken van taalverwerving en taalstimulering staat. Daarnaast wilt de gemeente ook aandacht geven aan de bestaande verenigingen in Denderleeuw en werken rond sport, spel en muziek. Het initiatief is vooral bedoeld voor kinderen tussen 5 tot 7 jaar (3 ^{de} kleuterklas, 1 ^{ste} en 2 ^{de} leerjaar), die in de gemeente wonen en die geen of slechts een beperkte kennis van het Nederlands hebben (kinderen met een taalachterstand en die thuis een andere taal dan het Nederlands spreken).
Hoe werkt het?	In de voormiddag wordt op een speelse manier rond taal gewerkt. De kinderen worden ook schoolse en sociale vaardigheden aangeleerd, zoals op tijd komen, beurt afwachten, iemand helpen of bedanken, enz. De kinderen worden verdeeld in groepen naargelang de leeftijd en kennis van het Nederlands. Per week wordt er gewerkt rond een thema en de week wordt telkens afgesloten met een toonmoment, waarbij de kinderen laten zien aan hun ouders wat ze geleerd hebben. In de namiddag kunnen de kinderen aansluiten bij het sport- en spelaanbod van de gemeente of creëert de integratiedienst zelf een aanbod. Dit aanbod kan bestaan uit een voorstelling van sport- en jeugdverenigingen door middel van initiatielessen.
Wat levert het op?	<ul style="list-style-type: none"> • De Nederlandstalige taalvaardigheid van de kinderen wordt verhoogd. • De integratie op school en in de gemeente (verenigingsleven) wordt versterkt. • Kinderen maken een goede start in het onderwijs. • De slaagkansen in het onderwijs worden verhoogd.
Waar vind je meer info?	Dienst Integratie, Alfons De Cockstraat 1, 9470 Denderleeuw, t 053 64 06 86, f 053 68 07 48, integratie@denderleeuw.be

---

VOORLEESUURTJE - TEMSE

Wat is het?	Voorleesuurkje
Wanneer kun je het gebruiken?	Het voorleesuurkje laat kinderen tussen 5 en 7 jaar kennismaken met de bibliotheek en ze worden gestimuleerd om zelf ook Nederlandstalige boekjes te lezen.
Hoe werkt het?	Deze samenwerking tussen onderwijsopbouwwerk, de bibliotheek en de Integratiedienst bestaat uit het organiseren van een voorleesuurkje voor kinderen van 5 tot 7 jaar. Deze vindt tweewekelijks plaats op woensdag-namiddag. In de bibliotheek wordt, voornamelijk door vrijwilligers (leerkrachten en toekomstige leerkrachten), een uurje voorgelezen uit Nederlandse boeken.
Wat levert het op?	Kleintjes leren de bibliotheek kennen. Ze wennen aan boeken lezen en krijgen interesse voor lezen en taal. De mix van kinderen die langskomen wisselt enorm af. Bij de opstart waren dat voornamelijk kinderen van Kosovaarse afkomst, nadien waren er meer autochtone middenklasse kinderen die deelnamen. Nu ligt de nadruk terug meer op een gemengd publiek.
Waar vind je meer info?	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijsopbouwwerk Temse, Kouterstraat 1, 9140 Temse, t 03 710 25 54, onderwijsopbouwwerk@temse.be • Integratiedienst, AC de Zaat, Frans Boelplein 1, 9140 Temse, t 03 710 12 28, integratie@temse.be

---

TAALSPELEN - ASSE

Wat is het?	Taalspelen is een initiatief om anderstalige kinderen uit de gemeente op spelende wijze beter Nederlands te leren.
Wanneer kun je het gebruiken?	Kinderen worden op een aangename manier extra ondergedompeld in de Nederlandse taal waardoor ze sneller de taal leren. Hierdoor kunnen ze sneller inlopen op school en wordt een grote achterstand vermeden. Nieuwkomertjes geraken op deze manier vertrouwd met een naschools groepsgebeuren. Zo vinden ze later sneller de weg naar andere verenigingen zoals de jeugdbeweging of sportclub.
Hoe werkt het?	Het project is te vergelijken met een gewone jeugdbeweging. Drie groepen van kinderen van 6 tot 16 jaar leren al spelenderwijs Nederlands. Het gaat vooral om allochtone kinderen die op een Nederlandstalige school zitten, maar thuis een andere taal spreken. Elke zaterdag van 10u tot 12u spelen vrijwilligers spelletjes met de kinderen. De begeleiding ziet er op toe dat de kinderen (bijna) steeds Nederlands en niet hun moedertaal spreken. Meestal draaien de activiteiten rond een thema: voeding, Sinterklaas, kleuren, natuur, gevoelens, enz.
Wat levert het op	Anderstalige kinderen leren spelenderwijs de Nederlandse taal.
Waar vind je meer info?	Veerle Goossens, vzw Jeugdwerking Asse, Stationsstraat 88, 1730 Asse, t 02 452 31 83

TAAL-O-THEEK - ASSE

Wat is het?	De taal-o-theek is het best te vergelijken met een bibliotheek, maar dan eentje waar je taalstimulerend materiaal kan ontlenuen.
Wanneer kun je het gebruiken?	De taal-o-theek is een gespecialiseerde mediatheek bestemd voor allochtone kinderen en hun ouders, maar ook voor leerkrachten, begeleiders, vrijwilligers, enz. Het materiaal is speciaal geselecteerd om anderstaligen te helpen bij het leren van het Nederlands (zowel het leren lezen, schrijven als spreken). De klemtoon ligt vooral op het speels leren.
Hoe werkt het?	De taal-o-theek omvat in de startfase 144 boeken, 30 dvd's, 30 cd-roms met taaltoepassingen en 20 gezelschapsspelen. Het taalstimulerend materiaal kreeg een eigen hoekje in het Zellikse filiaal van de gemeentelijke bibliotheek. Een tiental vrijwilligers houden de taal-o-theek wekelijks open op woensdag en zaterdag.
Wat levert het op?	Anderstaligen leren op een speelse taalstimulerende manier de Nederlandse taal aan.
Waar vind je meer info?	Veerle Goossens, Jeugdwerking Asse, Stationsstraat 88, 1730 Asse, t 02 452 31 83

TAALSPELER - LEUVEN

Wat is het?	Taalspeler wil begeleiders van speelpleinen op een positieve manier leren omgaan met meertaligheid en wil een veilig klimaat creëren voor interactie.
Wanneer kun je het gebruiken?	Taalspeler richt zich op werkingen die zich in een meertalige realiteit bevinden: <ul style="list-style-type: none"> • enerzijds wil de Vlaamse Dienst Speelpleinwerking vzw verantwoordelijken en coördinatoren van speelpleinen sensibiliseren en ondersteunen; • anderzijds richten ze zich op animatoren en hoofdanimatoren. Ze reiken hen concrete methodieken aan om in de praktijk aan de slag te gaan.
Hoe werkt het?	Dit project van de Vlaamse Dienst Speelpleinwerking, in samenwerking met De Rand en het Centrum voor Taal en Onderwijs, tracht via integratie van

	<p>anderstalige jongeren in de reguliere speelpleinwerking en ondersteuning van de speelpleinmedewerkers, de jongeren en kinderen een extra taalbad te geven.</p> <p>Gezinnen met een etnisch-cultureel diverse achtergrond kennen niet altijd de mogelijkheid van speelpleinwerking terwijl de kinderen tijdens de vakantie wel op zoek zijn naar vrijetijdsbesteding. Bovendien geeft het project anderstalige jongeren de kans ook tijdens lange schoolvakanties Nederlands te spreken en het Nederlands beter te verwerven.</p>
Wat levert het op?	Kinderen krijgen een aangename vrijetijdsbesteding en leren Nederlands op een speelse manier. Dit draagt onder andere bij tot een goede schoolcarrière.
Waar vind je meer info?	Stefanie Lefevre (projectmedewerker), Vlaamse Dienst Speelpleinwerk vzw, Brusselsestraat 153 bus 2, 3000 Leuven, t 016 31 18 53, stefanie.lefevre@staf.speelplein.net

TAALKAMP AKAPELLA - BRUSSEL

Wat is het?	Twaalfjarige jongens en meisjes van allochtone afkomst gaan op taalkamp in een bejaardentehuis.
Wanneer kun je het gebruiken?	De bedoeling van de taalweek is kinderen te helpen in hun taalontwikkeling en de rusthuisbewoners daarin een functie te geven.
Hoe werkt het?	<p>Gedurende 5 dagen logeren 12 kinderen in het Zorgcentrum.</p> <p>De dag verloopt als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iedere maaltijd wordt met de bewoners genuttigd. • 's Ochtends en 's avonds worden activiteiten gepland voor de kinderen: leren rolstoel rijden, nachtspel, zwemmen, enz. • Over de middag gaan de kinderen op bezoek bij de verschillende bewoners. De kinderen krijgen de opdracht om een soort interview af te nemen en om dat dan achteraf in het slotfeest te verwerken. • 's Namiddags is er telkens een activiteit met de bewoners en de kinderen samen. Kinderen en bewoners zitten samen aan verschillende tafels. Die tafels krijgen allerlei praat- en doe-opdrachten. Zo wordt er bijvoorbeeld gepraat over spelletjes van vroeger en nu. Veel van die spelletjes worden ook gespeeld. <p>Tijdens het slotfeest lezen de kinderen de zelfgeschreven tekstjes over de bewoners voor. De kinderen zingen, dansen en brengen verhalen. Er worden ook zelfgemaakte hapjes gegeten.</p>
Wat levert het op?	<p>De uitwisseling die op gang komt tijdens zo'n intensieve ontmoetingsweek werkt duidelijk in de twee richtingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voor de kinderen wordt de Nederlandse taal doorheen deze taalweek op een zeer speelse manier benaderd. Door een hele dag samen te leven en te spelen met elkaar wordt Nederlands gewoon een communicatietaal, een speeltaal in plaats van alleen maar een leertaal, een taal die men enkel op school gebruikt; • de bewoners krijgen de kans om via de kinderen een schat aan informatie uit een vreemde cultuur te ontdekken. De meeste mensen hebben weinig contact met allochtone jongeren. Wanneer mensen dingen horen over minderheidsgroepen, dan is dat vaak als er problemen zijn. De positieve kant van de integratie of van de aanwezigheid van andere culturen wordt zeer weinig belicht.
Waar vind je meer info?	Anne-Sophie Van der Bracht, Jongerenwerking Foyer, Werkhuizenstraat 25, 1080 Brussel, t 02 609 55 63, www.foyer.be

2.3. wegwerken van drempels binnen het jeugdwerk

PUZZELEN AAN TOEGANKELIJKHEID - VLAANDEREN

Wat is het?	Puzzelen aan toegankelijkheid is een vormingsaanbod op maat waarin er wordt nagedacht over de toegankelijkheid van je werking of organisatie voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.
Wanneer kun je het gebruiken?	Staat jouw werking of organisatie echt open voor alle kinderen en jongeren? Merk je dat je sommige groepen kinderen en jongeren weinig bereikt? Haken enkelingen dikwijls af? Ligt een eerder experiment nog zwaar op de maag? Of durf je niet goed in het koude water? Deze vorming van Uit De Marge vzw gaat in op al deze vragen.
Hoe werkt het?	Wil je met jouw werking of organisatie graag maatschappelijke kwetsbare kinderen en jongeren bereiken? Uit De Marge vzw werkt met een vormingsaanbod op maat samen met jou drempels weg. De vorming kan bestaan uit een prikkelende initiatiesessie over een uitgebreide vorming tot een intensieve procesbegeleiding. Tijdens de vorming wordt er dieper ingegaan op mogelijke drempels en hoe deze kunnen weggewerkt worden. Ook de aspecten van een goede begeleidershouding kunnen aan bod komen. Er worden methodieken gehanteerd die aansluiten bij de specifieke noden en behoeften van de deelnemers, bij hun situatie en leefwereld.
Wat levert het op?	Afhankelijk van de duur van de sessie worden deelnemers geprikkeld om na te denken over drempels in hun werking, gaan ze op zoek naar uitdagingen en handvaten of gaan ze naar huis met een concreet actieplan.
Waar vind je meer info?	Joke Storme, Uit De Marge vzw, Henegouwenkaai 29, 1080 Brussel, t 02 414 83 01, joke@uitdemarge.be , www.uitdemarge.be

---

PLANEET GENT - GENT

Wat is het?	Planeet Gent is een netwerk- en overlegplatform van Gentse organisaties die betrokken zijn bij vrijetijdsbesteding van anderstalige minderjarige nieuwkomers.
Wanneer kun je het gebruiken?	Planeet Gent wil de participatie van anderstalige minderjarige nieuwkomers aan het vrijetijdsaanbod in Gent op een structurele manier verhogen.
Hoe werkt het?	De organisaties steunen elkaar door bijvoorbeeld informatieuitwisseling over nieuwkomers en vrije tijd. Het netwerk zet ook concrete projecten en activiteiten op. Aan het netwerk participeren organisaties zoals onthaalonderwijsverstrekkers, gemeentelijke diensten, jeugdwerk en doelgroeporganisaties. Het netwerk komt drie keer per jaar samen en buigt zich over zaken als: <ul style="list-style-type: none"> • hoe krijgen we nieuwkomers op de drempel van reguliere vrijetijdsvoorzieningen? • hoe ondersteunen we reguliere voorzieningen bij het voeren van een diversiteitsbeleid? • hoe creëren we gunstige randvoorwaarden voor een succesvolle onderwijs-carrière van anderstalige minderjarige nieuwkomers? • welke good practices zijn er en wat kunnen we daaruit leren?
Wat levert het op?	De organisaties zijn beter toegerust in hun opdracht naar minderjarige nieuwkomers. Het netwerk heeft geleid tot concrete acties: <ul style="list-style-type: none"> • een jaarlijks terugkerende ervaringsgerichte initiatiedag in verband met vrije tijd 'Dagje Planeet Gent' (voor meer info, zie 2.1 vrijetijdsbesteding); • ad hoc initiatieven, zoals het vormingspakket 'Amusement in Gent' (voor meer info, zie 2.1 vrijetijdsbesteding).
Waar vind je meer info?	<ul style="list-style-type: none"> • Onthaalbureau Kom-Pas Gent: t 09 265 78 40, info@kompasgent.be • Jeugdendienst Stad Gent: t 09 269 81 10, jeugddienst@gent.be

---

VINDPLAATSGERICHT JEUGDONDERZOEK - VLAANDEREN

Wat is het?	Een actieonderzoek om de situatie van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren in je stad of gemeente in kaart te brengen.
Wanneer kun je het gebruiken?	Wil je jouw jeugdbeleid beter afstemmen op de noden en behoeften van maatschappelijk kwetsbare jeugd? Maar heb je geen zicht op de lokale situatie? Met het vindplaatsgericht jeugdonderzoek van Uit De Marge vzw kunnen deze blinde vlekken ingevuld worden.
Hoe werkt het?	Door studiewerk, aanwezigheid op het terrein en het bevragen van sleutelfiguren probeert Uit De Marge vzw een antwoord te vinden op volgende vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Wat is de reële lokale situatie van de doelgroep maatschappelijk kwetsbare jeugd in een bepaalde gemeente? Wat vertellen de cijfers op het vlak van onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, bijzondere jeugdzorg,..? En welke elementen geven "lokale bevoorrechte getuigen" aan? • Wat is het huidige aanbod voor de doelgroep, wat is de participatiegraad? Er wordt als het ware een nulmeting van het aanbod gedaan. • Wat zijn de concrete plannen en intenties van het lokale bestuur? Welke positie neemt het lokaal beleid en het middenveld aan ten aanzien van de jeugd op het vlak van de lange termijnplanning?
Wat levert het op?	Deze uitgebreide analyse levert een duidelijk zicht op de reële lokale situatie van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren op verschillende levensdomeinen in je stad of gemeente. Bovendien sluit Uit De Marge vzw het onderzoek af met beleidsaanbevelingen en bekijken ze de mogelijkheden om meer tegemoet te komen aan de noden van de doelgroep.
Waar vind je meer info?	Bart Neiryck, Uit De Marge vzw, Smidsestraat 130, 9000 Gent, t 09 233 00 56, bart@uitdemarge.be , www.uitdemarge.be

BLIND DATE - TURNHOUT, BOOM, LIER

Wat is het?	Het project zet in de verschillende gemeenten een 'blind date' op tussen jeugdwerkers en welzijnswerkers met de bedoeling elkaar beter te leren kennen.
Wanneer kun je het gebruiken?	Dit project zorgt voor een betere doorstroming naar het jeugdwerk van jongeren die begeleid worden door het welzijnswerk.
Hoe werkt het?	Het project loopt in samenwerking met de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk. De begeleiders en welzijnswerkers krijgen een vorming en er worden instrumenten aangereikt om op een boeiende manier de speelpleinwerking aan partners en ouders voor te stellen.
Wat levert het op?	Welzijnswerkers kunnen de jongeren en gezinnen die ze begeleiden, motiveren voor het speelpleinwerk.
Waar vind je meer info?	www.speelplein.net

INCLUSIEVE SPEELPLEINEN PROVINCIE OOST-VLAANDEREN - OOST-VLAANDEREN

Wat is het?	Dit initiatief is een begeleiding op maat van de speelpleinwerkingen die de drempels voor deelname aan het jeugdwerk, die maatschappelijk kwetsbare jongeren ervaren, wegnemen.
Wanneer kun je het gebruiken?	In heel wat gemeenten bereikt men op het speelplein te weinig maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. De provincie Oost-Vlaanderen besloot daarom in 2009 het reeds bestaande begeleidingstraject voor kinderen met een beperking uit te breiden naar de maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.

Hoe werkt het?	<p>Elk jaar worden alle speelpleinwerkingen uitgenodigd om deel te nemen aan het project. De geïnteresseerden maken kans op ondersteuning. Deze bestaat uit een begeleiding van Uit de Marge vzw om van begin januari tot eind augustus speelpleinen te helpen en te begeleiden in hun traject om hun werking toegankelijk te maken voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.</p> <p>Daarnaast maakt de provincie een beperkt bedrag vrij voor onder meer de aankoop van gespecialiseerd materiaal, voor het betalen van extra monitoren, het opzetten van een lokaal netwerk, enz.</p> <p>Ook zorgt het bestuur voor uitwisseling tussen de lokale projecten. Dit gebeurt door hen af en toe samen te brengen en het uitwisselen van ideeën en materialen te stimuleren.</p>
Wat levert het op?	De speelpleinwerkingen nemen drempels weg waardoor maatschappelijk kwetsbare jongeren beter deel kunnen nemen aan de activiteiten.
Waar vind je meer info?	Provincie Oost-Vlaanderen, Dienst Welzijn, PAC Het Zuid, Woodrow Wilsonplein 2, 9000 Gent, t 09 267 75 33, jeugddienst@oost-vlaanderen.be

2.4. opleiding tot jeugdwerker of monitor

JOP (JEUGDWERKERS IN OPLEIDING)-PROJECT - GENT

Wat is het?	Dit JOP- project wil allochtone laaggeschoolde jongeren opleiden tot jeugdwerker.
Wanneer kun je het gebruiken?	Het project heeft als doel, via een combinatie van werk en opleiding, tien jongeren werkervaring te laten opdoen en een certificaat/diploma te laten behalen.
Hoe werkt het?	In 2003 startte vzw Jong dit project 'Jeugdwerkers in Opleiding'. Tien laaggeschoolde jongeren konden aan de slag in kinder- en jongerenwerkingen en kregen gelijktijdig een opleiding. JOP is met andere woorden een leerwerkproject waarbij werkervaring in het jeugdwerk gekoppeld wordt aan het volgen van een opleiding.
Wat levert het op?	<p>Het merendeel van de jongeren hebben hun certificaat/diploma behaald en zijn tewerkgesteld binnen vzw Jong of andere sociale en welzijnsorganisaties.</p> <p>Ter afronding van het project verscheen het boek 'Ik dacht fuck wat heb ik nu weer gedaan: jeugdwerkers in opleiding'.</p>
Waar vind je meer info?	VZW Jong, Dirk Van Grembergen, Sleepstraat 118, 9000 Gent, t 09 268 29 50, dirk.van.grembergen@vzwjong.be , www.vzwjong.be

ANIMATORCURSUS - VLAANDEREN

Wat is het?	Uit De Marge organiseert een animatorcursus op vraag van jeugddiensten, speelplein en andere werkingen die jongeren willen inzetten als animator. In deze cursus besteden we specifiek aandacht aan het werken met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.
Wanneer kun je het gebruiken?	Dit aanbod van Uit De Marge vzw kan je helpen als je op zoek bent naar een cursus die jongeren voorbereidt op het werken met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. Ook als je op zoek bent naar een cursus voor en op maat van maatschappelijk kwetsbare jongeren die als vrijwilliger actief zijn in je werking kan deze animatorcursus je verder helpen.
Hoe werkt het?	Jeugddiensten, speelplein- en andere werkingen kunnen een animatorcursus op maat vragen. Er zijn verschillende formules mogelijk: zowel residentieel als niet-

	residentieel. De residentieële cursus duurt zes dagen. Een cursus zonder overnachting vraagt acht dagen die we splitsen in twee cycli. We houden de cursus zo laagdrempelig mogelijk.
Wat levert het op?	De deelnemers gaan na de cursus van 60 uur naar huis met een rugzak vol kennis, inzichten, houding en vaardigheden om met (maatschappelijk kwetsbare) kinderen en jongeren te werken. Wie daarna ook nog eens een geslaagde 60 uren stage loopt, krijgt het attest animator in het jeugdwerk.
Waar vind je meer info?	Joke Storme, Uit De Marge vzw, Henegouwenkaai 29, 1080 Brussel, t 02 414 83 01, joke@uitdemarge.be , www.uitdemarge.be

OPEN JONGERENWERKING - ANTWERPEN

Wat is het?	De 'open jongerenwerking' wil met een aantal jongeren een traject afleggen om uiteindelijk in te stappen als leiding.
Wanneer kun je het gebruiken?	Sommige jeugdbewegingen bereiken allochtonen, maar de doorstroom naar de leidinggevende functies in de jeugdbewegingen is moeilijk. Met dit traject kan een grotere doorstroom gerealiseerd worden.
Hoe werkt het?	Er werd een tweewekelijkse samenkomst op donderdagavond georganiseerd. Tijdens de samenkomsten kregen de allochtone jongeren info over bijvoorbeeld verschillende spelen, over meedraaien in een jeugdbeweging, enz. Ook werd er over beeldvorming en diversiteit binnen de organisatie nagedacht. Dit project liep 2 jaar, en de deelnemersgroep was divers. Er werd gewerkt met een mix van allochtone en autochtone jongens en meisjes die allen in leiding gingen bij de Chiro of Scouts.
Wat levert het op?	Er komt een betere doorstroming van allochtone jongeren binnen het reguliere jeugdwerk tot stand.
Waar vind je meer info?	KIDS Noord, Everaertsstraat 97-99, 2060 Antwerpen, t 03 231 84 11, info.noord@kidsvzw.be , www.kidsvzw.be/website/kids.php

MONITORPROJECT VAN VZW THEBE - MAASMECHELEN

Wat is het?	De organisatie wil allochtone leid(st)ers opleiden als voorbeeld voor anderen en om te tonen dat jeugdwerk een zinvolle vrijetijdsbesteding kan zijn.
Wanneer kun je het gebruiken?	De monitoren cursus kan de 'moeilijke' jongeren, die vaak een eerder fatalistische houding aannemen en weinig toekomstperspectief zien, motiveren om hun eigen leven in handen te nemen.
Hoe werkt het?	Thebe organiseert, een jaar, lang wekelijks activiteiten voor de jongeren en dompelt hen onder in de basis van het spel. Daarna volgen ze een vijfdaagse cursus voor animator. Als ze dit allemaal achter de rug hebben, doen ze stage bij een jeugdvereniging in Maasmechelen. Ook de Chirogroepen van Maasmechelen krijgen af en toe stagiairs over de vloer. De monitorenopleiding is erkend door de Vlaamse Gemeenschap.
Wat levert het op?	De moeilijker bereikbare jongeren ontvangen na de cursus een attest 'animator in het jeugdwerk'. Maar wellicht nog belangrijker is de positieve mentaliteitswijziging die er bij deze jongeren plaatsvindt.
Waar vind je meer info?	<ul style="list-style-type: none"> • Thebe, vzw.thebe@skynet.be • CMGJ, t 089 84 40 04 of t 089 84 49 87, www.cmgj.be

Wat is het?	De kadervorming door en voor allochtone jongeren wil de allochtone gemeenschap in contact brengen met de tradities en eigenheid van het Vlaamse jeugdwerk. Het moet een stimulans zijn voor jongeren van allochtone afkomst om een taak op te nemen als begeleider in het jeugdwerk. Hiernaast wordt er ook getracht een intern groepsdynamiserend proces op gang te brengen.
Wanneer kun je het gebruiken?	Deze kadervorming wil allochtone jongeren opleiden tot animator in het jeugdwerk.
Hoe werkt het?	In 2000 ging het samenwerkingsproject tussen de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) en het Platform Allochtone Jeugdwerkingen (PAJ) van start, onder impuls van de provincie Antwerpen. Dit was het begin van het uitbouwen van een eigen vormingsaanbod van het PAJ. Er werd gestart met een eerste animator cursus, geattesteerd door de Vlaamse Gemeenschap. Al snel kwam er een hoofdanimatorcursus bij, en tenslotte werd geleidelijk aan gestart met een instructeurvorming. Begin januari 2003 engageerden zich 10 jongeren om mee te stappen in het opleidingstraject tot instructeur. In een eerste stap kregen de toekomstige instructeurs een intensieve vorming van 6 dagen, verspreid over het projectjaar 2002 en 2003. De inhoud betrof de volgende thema's: werken met jongeren, methodisch werken, groepsdynamische processen, eigen stijl en houding, opbouwen van sessie-inhoud. Deze dagen werden begeleid door geattesteerde instructeurs van de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk. In 2004 werd deze vorming verder voltooid met 12 deelnemers en zo het attest 'instructeur in het jeugdwerk' van de Vlaamse Gemeenschap verworven.
Wat levert het op?	Allochtone jongeren verwerven een attest 'animator / instructeur in het jeugdwerk'.
Waar vind je meer info?	PAJ, Oudstrijdersstraat 9, 2140 Borgerhout, t 03 204 10 10, info@paj.be

2.5. deelname aan bestuursraden

ANTENA JEUGD - ANTWERPEN EN GENT

Wat is het?	Jongeren met talent en zeer diverse kenmerken en achtergronden willen maar al te graag participeren aan de maatschappij. Toch is er vandaag nog steeds te weinig diversiteit te vinden in de besturen van het jeugdwerk. Met Antena wil men daadwerkelijk het verschil maken. Er werd op zoek gegaan naar jongeren tussen de 18 en 30 jaar, opgegroeid in twee culturen, die interesse hebben voor jeugdwerk en jeugdbeleid en zich willen engageren. Deelnemers krijgen een kostenloze opleiding in Antwerpen, Gent en Brussel.
Wanneer kun je het gebruiken?	Het pilootproject Antena wil meer (etnische) diversiteit brengen in raden van bestuur van culturele organisaties.
Hoe werkt het?	De deelnemers volgen een traject in twee delen: een theoretisch luik en een praktisch luik. In het theoretische luik krijgt de jongere inzicht in het jeugd(werk)landschap, in het functioneren en besturen van jeugd(werk)organisaties en in toegepaste vergadertechnieken. Het praktische luik bestaat uit 6 casussen. De casussen zijn opgevat als raden van bestuur, waarin de deelnemers als bestuursleden meedraaien. De organisaties die aan het traject deelnemen zijn zeer divers. Zo krijgt de jongere zicht op de diversiteit in het jeugdwerk. De deelnemers hebben een antennefunctie, daarom ook de verwijzing naar het Portugese woord ANTENA. Deze functie kan effectief waargemaakt worden in raden van bestuur van diverse instellingen. Deelnemen aan ANTENA betekent expertise en kwaliteiten opbouwen met een

	meerwaarde voor elke bestuursraad. Op termijn volgt uit een meer divers bestuur, een grotere aandacht voor diversiteit in de hele organisatie. Ook het tekort aan interculturele competentie in besluitvormingsprocessen wordt weggewerkt. En daar is het ANTENA uiteindelijk ook om te doen.
Wat levert het op?	Allochtone jongeren nemen een verantwoordelijke functie op binnen het bestuur van jeugdverenigingen.
Waar vind je meer info?	Steunpunt Jeugd, Arenbergstraat 1 D, 1000 Brussel, t 02 551 13 50, f 02 551 13 85, info@steunpuntjeugd.be

GOEDE RAAD VOOR JE ADVIESRAAD - VLAANDEREN

Wat is het?	De goede raad voor je adviesraad omvat tien tips om moeilijk te bereikbare jongeren actief binnen je jeugdraad te betrekken..
Wanneer kun je het gebruiken?	De tips zijn te gebruiken om diversiteit binnen de jeugdraad te verkrijgen en deze nieuwe leden ook daadwerkelijk gemotiveerd te houden.
Hoe werkt het?	<p>De tien tips zijn de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondersteun nieuwe leden. Installeer een peter-meter-systeem. • Ga gericht en actief op zoek naar nieuwe leden. Doe dat 'vindplaatsgericht'. • Zorg dat vergaderingen aanspreken. Wissel de 'verplichte' thema's (zoals 'sportbeleidsplan' en 'begroting jeugd') af met thema's die op dat moment dicht bij de werking van de verenigingen aanleunen. • Kom creatief uit de hoek. Al is saai degelijkheid tegenwoordig ook een positief label, probeer eens een andere manier van werken uit. • Staar je niet blind op regels en huishoudelijke reglementen, statuten, subsidiereglementen. • Vereenzelvig niemand met een bepaalde groep. De persoon die aangetrokken wordt voor de adviesraad is er als individu of als vertegenwoordiger van een vereniging, niet als woordvoerder van een hele bevolkingsgroep. • Formuleer in een paar zinnen waar de adviesraad mee bezig is en waarom het zinvol is aan te sluiten. • Leg geen overdreven druk op de vrijwilligers. Belast ze niet te veel met wat moet, heb aandacht voor wat ze goed kunnen en graag doen. • Investeer een beetje van uw tijd, energie en indien nodig ook budget, om ervoor te zorgen dat iedereen een gelijke basiskennis heeft over de gemeentelijke structuur, de belangrijkste regels waarbinnen moet gewerkt worden, ... • Vermijd fysieke en mentale drempels.
Wat levert het op?	De jeugdraad bestaat uit een reële afspiegeling van de jongerengroepen en er is een actieve participatie van iedereen.
Waar vind je meer info?	<p>Meer informatie hierover of concrete begeleiding voor uw adviesraad, kan aangevraagd worden bij De Wakkere Burger vzw.</p> <p>De Wakkere Burger vzw - Participatie en Lokale Democratie, Liedtsstraat 27-29, 1030 Brussel, t 02 240 95 25, f 02 400 42 22, de.wakkere.burger@skynet.be, www.dewakkereburger.be</p>

2.6. sociale cohesie in de buurt

PROJECT 'GEZIEN,' - GENK

Wat is het?	<p>Gezien? is een fotoproject. Op 7 locaties in de wijk Waterschei staan grote metalen frames opgesteld waarin foto's worden opgehangen.</p> <p>Via de foto's worden een aantal thema's in beeld gebracht waarmee een wijk als Waterschei mee geconfronteerd wordt. De foto's moeten wijkbewoners aan het denken zetten over hoe zij als ouder of als bewoner van de wijk Waterschei met dit thema omgaan.</p>
Wanneer kun je het gebruiken?	<p>Zo veel mogelijk wijkbewoners moeten de foto's zien. De bedoeling is dat de mensen nadenken over wat ze zien, voor zichzelf nagaan of ze zich herkennen in de foto's, reageren op de foto's, enz. De foto's moeten besproken worden aan de schoolpoort, op straat. Maar ook oudercomités en verenigingen kunnen de thema's oppikken en er iets mee doen, bijvoorbeeld er een gespreksavond of een vorming rond organiseren.</p>
Hoe werkt het?	<p>Op 7 herkenbare locaties in de wijk worden fotodoeken van 3 meter bij 2 meter aangebracht. Elke drie maanden verschijnt een nieuwe reeks van 7 foto's. Foto's van één reeks wisselen regelmatig van locatie. De thema's die aan bod komen, zijn onder andere: onderwijs, opvoeding, samenleven in de wijk, gebruik van het Nederlands als gemeenschappelijke taal, zinvolle vrijetijdsbesteding, woonomgeving en verkeersveiligheid.</p> <p>Rond heel wat van deze thema's worden in Waterschei initiatieven genomen: activiteiten rond opvoedingsondersteuning, werken met ouders rond het belang van onderwijs, Nederlandse taallessen voor anderstaligen, opruimacties, enz.</p> <p>Een bijzondere rol is weggelegd voor fotoatelier Zwiép dat deel uitmaakt van de jeugdwelzijnswerking in Waterschei. Bij Zwiép worden jongeren uit diverse wijken - maar ook uitdrukkelijk uit Waterschei - creatief en technisch ingewijd in de fotografie. De jongeren maken de foto's en denken mee na over hoe een bepaalde boodschap rond een bepaald thema in een foto kan vertaald worden.</p> <p>De directies van de lagere scholen zijn nadrukkelijk betrokken bij het project. Heel wat thema's hebben te maken met ervaringen die zij met hun leerlingen opdoen, op knelpunten die ze tegenkomen. Daarom is er ook gekozen voor scholen als locatie voor de frames met de foto's.</p> <p>Mensen kunnen reageren via de website of via de contactpersonen.</p>
Wat levert het op?	<p>Reacties van wijkbewoners op de verschillende doeken worden via verschillende kanalen geregistreerd: via een website, contactpersonen of aan de schoolpoort.</p> <p>De lokale organisaties gaan ook zelf met de foto's aan de slag: Basiseducatie bracht de verschillende thema's aan in de taallessen Nederlands voor anderstalige wijkbewoners, de jeugdwelzijnswerking werkte een spel uit waarbij dezelfde thema's aan bod komen, de jeugdwelzijnswerking maakt een tocht met de oudere leeftijdsgroepen langs de 7 frames en bevraagt de omwonende buurtbewoners over wat de doeken bij hen losmaken.</p>
Waar vind je meer info?	<ul style="list-style-type: none"> • Ellen Hendrix, buurtwerkster RIMO, t 089 70 39 02 • Peter vander Perre, coördinator jeugdwelzijnswerking vzw Gigos, t 089 84 14 50 • Luc Dirkx, wijkmanager stad Genk, t 089 65 43 12

Wat is het?	Onder de noemer Toon&Toon organiseerde de gemeente Lommel een reeks evenementen in de wijk Balendijk-West.
Wanneer kun je het gebruiken?	Met het project wil de gemeente de autochtone en allochtone (vooral Turkse) bewoners van de wijk de kans geven elkaar beter te leren kennen. Het project legt de nadruk op gelijkenissen tussen beide groepen.
Hoe werkt het?	<p>Het project richt zich tot verschillende groepen: jongeren, kinderen, mannen en vrouwen. Zij nemen deel aan de stuurgroepen en organiseren mee de activiteiten. Het project brengt bewoners samen rond drie thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informatie, vorming en uitwisseling over beide culturen; • ontmoeting in een ontspannen en aangename sfeer; • beeldvorming over het samenleven in Balendijk-West. <p>Een werkgroep 'Toon&Toon' volgt de concrete werkzaamheden op het terrein op. Zowel autochtone als allochtone bewoners maken deel uit van de werkgroep, naast de integratieambtenaar, een buurtwerkster en een opbouwwerker. Daarnaast begeleidt een stuurgroep van professionele werkers en vrijwilligers het project.</p> <p>Het project bestaat uit volgende fasen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitwisseling van informatie: Bedoeling van deze fase is een visie te ontwikkelen waarin iedereen zich kan terugvinden. Dat gebeurt onder andere via informatieavonden, een overleg met studenten van Turkse afkomst en een videobrief voor de bewoners over reacties op vooroordelen. • Uitvoering: Vooral ontspanningsactiviteiten zoals een zaalvoetbaltornooi, een daguitstap voor vrouwen of een happening voor de kinderen van de buurt. • Het toonmoment: Een activiteit die de resultaten van het diversiteitsproject belicht. Deze campagne richt zich naar de Lommelse bevolking en de hele provincie Limburg. <p>De gemeente biedt veel ondersteuning aan de wijkbewoners en begeleidt mee de activiteiten. Er zijn financiële middelen beschikbaar voor bewonersinitiatieven.</p>
Wat levert het op?	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn meer contacten tussen bewoners. • Bewoners en verenigingen organiseren gezamenlijke uitstappen. • Er is meer begrip voor elkaars cultuur.
Waar vind je meer info?	Integratiedienst Lommel, Stationstraat 21, 3920 Lommel, t 011 53 97 22, integratiedienst.lommel@belgacom.net

De verscheidenheid aan kinderen en jongeren stelt jeugddiensten en jeugdwerkorganisaties voor een pak nieuwe uitdagingen. Het **Oost-Vlaams Diversiteitscentrum** (ODiCe vzw) wil hierin een ondersteunende rol opnemen en bundelde meerdere goede praktijkvoorbeelden over etnisch-culturele diversiteit in het jeugdwerk. Ze kunnen dienen als inspiratiebron voor uw werking of organisatie.

odice[•]

Oost-Vlaams Diversiteitscentrum vzw
Dok Noord 4d001 - 9000 Gent
www.odice.be - odice@odice.be
T 09 267 66 40 - F 09 267 66 44